

Lucas 18:1-8

1 de weduwe en de kerk

2 de rechter en de Heere

Gemeente,

Een gelijkenis. We weten het nog wel: dan lijkt het ergens op. Er wordt een vergelijking gemaakt. Dat is dus nu ook het geval.

Alleen wij zouden deze vergelijking niet zo gauw maken. Want als het gaat om de Kerk dan schieten ons te binnen: de Kerk is een lichaam. Van Christus. Of een tempel. Van de Heilige Geest. Of: de Kerk is een bruid. Van Jezus Christus, de hemelse Bruidegom. Maar in deze gelijkenis gaat het over een weduwe. En die wordt vergeleken met de Kerk, met de gelovigen. Want dat roept niet zo'n gelukkig beeld op, niet zo'n blijmoedig beeld ook. Want een weduwe mist iemand. Mist haar man. Die is niet meer bij haar. Daarmee roep ik een wereld van gevoelens en verdriet op als ik dat zo zeg. Een weduwe. En dat is dan de Kerk.

Ja, want het is allebei waar: de gelovigen zijn bruid. Bruid van Christus. Maar ook is het waar: Christus is weggegaan. Hij is niet meer bij ons op aarde met Zijn lichamelijke tegenwoordigheid. Hij is wel bij haar met Zijn Geest, en daar wordt soms ook de nadruk op gelegd, maar hier valt de nadruk op dat andere: Jezus Zelf is lichamenlijk niet meer bij ons, op aarde. Dat is dat weduwe zijn.

1 de weduwe en de kerk

Nou gold toentertijd nog meer dan in onze tijd dat een weduwe het moeilijk had. Er waren minder wettelijke regels en voorzieningen zoals bij ons. Dan geldt het recht van de sterkste en dan is de zwakste de dupe. Dat zie je nog steeds: de zwakste: ongeboren leven in de moederschoot, verstandelijk gehandicapt leven, zij zijn het eerst de dupe. Zij kunnen niet voor zichzelf opkomen. Dat voelt een weduwe ook zo sterk: je moet voor jezelf opkomen. Je staat er alleen voor, in hele praktische dingen. En dat groeit je soms boven het hoofd. Zo waren in die samenleving weduwes de dupe van de sterksten en gemeensten. Denk aan geschiedenissen in de Bijbel waar een weduwe haar beide zonen moet uitleveren aan haar schuldeiser. Of dat een weduwe uit haar huis gezet wordt door machtswellustelingen. Of vals beschuldigd wordt van diefstal en er wordt teruggave geeist. En de eiser biedt de rechter geld om gelijk te krijgen, maar de weduwe heeft geen geld om de rechter toe te stoppen. Weduwes: een dankbare prooi voor diefstal, valse beschuldiging en roverij.

Mocht dat? Nee, natuurlijk niet. God had bepalingen gegeven ter bescherming. De weduwen mochten niet verdrukt worden. Zij moesten delen in de tienden die werden ingezameld in de tempel. Maar toch gebeurde het. Zo ook bij deze weduwe. Iemand, haar wederpartij, haar tegenstander, probeert haar uit huis te zetten of eist onder valse

beschuldiging geld van haar op. Ze heeft geen man om het voor haar op te nemen. Blijkbaar ook geen familie die haar steunt. En deze weduwe gaat naar de rechter. Doe mij recht. Keer het onrecht van mij af. Laat de bepalingen gelden die er voor mij gegeven zijn door God. Neemt u mijn zaak in behandeling en neem het voor mij op?

Deze weduwe wordt vergeleken met de kerk. De gelovigen. Bent u dat, ben jij dat? Enerzijds bruid. Bruid van Christus. Die Zichzelf gegeven heeft voor onze zonden. Door Hem bemind, gekocht, geliefd. En Hem liefhebbend en beminnend. Naar Hem verlangend. En toch ook een weduwe gelijk. Belaagd, bedreigd. Beschuldigd, bestreden. En je mooiste momenten zijn dat Hij je bezoekt. Toch weer even. Met Zijn liefde in je hart, met Zijn nabijheid als je bidt, met Zijn tekenen van brood en wijn in het Heilig Avondmaal. Hoort u bij de Kerk van Christus?

Dan is er ook die kant van de weduwe in je leven. Zeker zal die er zijn in het laatste der dagen op weg naar de wederkomst. In dat verlengde staat ook de gelijkenis. In hoofdstuk 17 het eind vanaf vers 22 gaat het over de laatste dagen. Die zullen lijken op de tijd van Noach, de tijd van Lot. Een kleine minderheid in een godloze cultuur en samenleving. Vervolging en verdrukking zullen toenemen. Benauwdheid zal er zijn. Kruisdragen.

En dan die wederpartij. Niet moeilijk te raden met wie die vergeleken wordt: de duivel natuurlijk. Die probeert te ontroven en afhandig te maken. Als je het zwaar hebt, kruisdraagt, verdrukt wordt, beproefd wordt: hij probeert je geloof te ontroven: je bent Zijn kind helemaal niet. Je verbeeldt het je maar. Dat is niet zo. Geef hier je geloof. Lever het maar in.

Als je je zonden ziet. En steeds meer ziet. En de duivel probeert je de vrede te ontroven. De vrede in je hart. Die kan niet waar zijn voor jou: zo vuil, zo zondig. Zo diep verderf van binnen. Geef hier die vrede, lever maar in.

Hij wil je hoop ontroven. Je hoop op de erfenis. Die is toch niet voor jou. Je zult ernaast grijpen. God ziet je niet eens en hoort je niet eens, dus wat denk je wel. Het is toch veel te groot voor je. Geef hier die hoop, lever maar in.

Hij wil je verwachting ontroven. Je vertrouwen voor het nageslacht. Zie je niet hoe ze afdwalen en nergens van willen weten? Ze moeten er niks van hebben en hebben hun leven vastgezet los van God. Geef hier je verwachting voor je kind en kleinkind, lever maar in.

De wederpartij: rovend, bestrijdend, aanvallend, bedreigend.

Wat moet je dan? Wat deed die weduwe? Ze beriep zich op bepalingen die haar golden. En: ze ging ermee naar de rechter, ze zou het zelf nooit winnen van haar tegenpartij, die man met een grote mond, en veel geld en veel invloed op anderen. Wat doe je dan als bestredene? Er zijn bepalingen die voor je gelden. God heeft de bruid van Christus zoveel beloofd! Alles in Christus Jezus ja en amen. Door Hem verdiend en verworven. Hoor eens wat voor bepalingen en beloften gelden voor Christus' bruid:

Ik zal Mijzelf aan hem openbaren.

Ik zal niet laten varen wat Mijn hand begon.

Ik zal u de erfenis geven die in de hemel bewaard word voor u.

Ik zal uw zonden geenszins meer gedenken

Ik geef hun het eeuwige leven.

Gij zult welhaast de satan onder uw voeten vertreden.

Gij zult als koningen heersen met Mij in Mijn troon.

Gij zult Mijn getuigen zijn

Gij zult u verblijden en eeuwige blijdschap zal op uw hoofd wezen.

De zonde zal over u niet heersen.

Die Mij verwachten zullen niet beschaamd worden.

Wat God beloofd heeft aan Christus' bruid. En de weduwe beroept er zich op bij de rechter. En de bestreden, aangevallen, aangevochten gelovigen beroept er zich op bij de HEERE. HEERE, doe mij recht. HEERE, U hebt het toch beloofd. HEERE, neemt U het voor mij op. Om dat waar te maken. Om de duivel te schelden en geen winst te laten halen. HEERE, want anders ontfutselt hij het mij. Ontrooft hij het me: de vrede, de hoop, de verwachting, het geloof, het vertrouwen, de liefde. Maar HEERE, neemt U het voor me op. Doe Gij mij recht tegen de duivel. U hebt toch anders beloofd!

Gemeente, is dat uw leven? Is dat je leven? Kijk, die weduwe knapt het niet zelf op. Die gelovige die knapt het niet zelf op. In dat belaagd en bestreden worden ben ik zo zwak. Aan mezelf overgelaten, als ik mijn geloof moet vasthouden, als ik de vrede moet verdedigen, als ik de hoop levend moet houden, als ik de verwachting moet bewaren, als ik het vertrouwen moet koesteren, de liefde moet vasthouden, dan delf ik het onderspit dan neemt de duivel het me af. Dan ga ik in die worsteling ten onder en verlies ik alles wat God me ooit gegeven heeft. Er is maar Eén Adres: HEERE, neemt U het voor me op. HEERE, gedenk Uw beloften, en vervul ze. HEERE, maak het waar wat U hebt gesproken. Neemt U mijn zaligheid voor Uw rekening!

Dat is de bruid ten voeten uit, als weduwe. Dat is Gods Kerk ten

voeten uit. Is dat ook jou leven ten voeten uit? Zo God aanroepend! Bestreden, en roepend tot God. En je leert dat eigenlijk steeds dieper. Dat je in bestrijding geen schijn van kans maakt in eigen kracht. Zo listig als de wederpartijder is, zo zwak als jezelf bent. Je valt jezelf altijd tegen. Maar bij God is altijd raad, altijd uitkomst. Is dat uw leven?

De Zoon des mensen als Hij komt, zal Hij dit geloof op aarde vinden? Als het dat niet is, wat dan wel? Waar moet je het dan van hebben? Als je geen weduwe bent, wat dan? Getrouwd zijn met de wereld. Die je van alles belooft. Aan geluk, aan lang leven, aan gezondheid, aan geen moeite en narigheid. Dat lijkt soms zomaar waar te zijn. En je in de schoot geworpen te worden. Getrouwd met de wet: Als je goed leeft, je best doet en ijverig bent? Dat je dan wel goed terecht zult komen. Dat lijkt soms een heel eind te lukken: je leeft netjes en trouw mee, geeft ieder het zijne denk je. En je bent er gelukkig mee: met wat de wereld je biedt. Met wat de wet je biedt. Je ontloopt de bestrijding, je hebt geen wederpartij, die laat je met rust, die heeft geen belangstelling voor je. Maar: het einde valt zo tegen. Het levensgeluk spat uit elkaar, de wereld verlaat je en laat je eeuwig alleen. De wet slaat je alles uit handen en laat je leeg achter. En je bent eeuwig alleen, verlaten, hulpeloos.

2 de rechter en de Heere

Dan die rechter, die onrechtvaardige rechter. Dat is werkelijk een onmens en een schurk. Hij laat die weduwe maar roepen. Hij luistert niet eens naar haar meer. Hij laat ze maar roepen en laat ze maar vragen. Als tegen dovemansoren roepen. Wat een onrechtvaardige rechter. En hij wil het nog weten ook: ik vrees God niet en ontzie geen mens: wat mensen van me zullen zeggen zal mij een zorg zijn. Als ik maar rijk wordt, ik luister naar wie mij het meeste toeschuift en daar leef ik voor. En wat ze verder van me zeggen, zal mij een zorg zijn, ik leef er gelukkig van, van wat ik binnenhaal.

Op wie lijkt deze rechter? Dat wordt moeilijk. Welke vergelijking zit hierin? De vergelijking met God? Maar dat kan toch niet, God is toch geen onrechtvaardige Rechter? Zeker! Daarom moeten we er even goed naar kijken. Het eerste punt van vergelijking is: God lijkt soms wel zo. Dat zegt Jezus ook: hoewel Hij lankmoedig is over hen. Hoewel Hij Zijn gelovigen lang laat wachten, lang lijkt het dat het roepen vergeefs is, dat het roepen geen gehoor vindt. Zo lijkt het toch meer dan eens? Wie weet daar niet van?

Dat je roept tot God om verlost te worden van de bestrijding. Van die aanvallen op je geloof, je vrede, je hoop, je verwachting, je vertrouwen, je liefde. Dat je verlost wordt van wat de duivel ervoor gebruikt om je aan te vallen: kruisdragen, een moeilijke situatie in je

leven, je huwelijk, je gezin, je werk, je innerlijk. Verlos me ervan. Van die angst vanwege de zondes Schuld die me zo aangrijnst, de hel die me zo verschrikt. Verlos me ervan. Van dat gevoel dat U niet hoort en niet ziet, dat gevoelloze van mijn hart. Verlos me ervan, van de zonde die me te sterk is en dan wil ik het, maar ik verlies het toch weer. Verlos me ervan van dat zien dat mijn kinderen blijven vloeken, blijven doorleven, blijven zondigen, erom blijven lachen. Maar God lijkt niet te horen. Alsof het tegen dovemansoren gezegd is. Alsof het vergeefs is en niks uithaalt. Alsof Hij er Zich niets van aantrekt. Dat is één kant van de vergelijking.

En dan die tweede kant. Als dan die onrechtvaardige rechter wordt vergeleken met God, dan gebeurt volgens het principe: als hij, dan toch zeker God. Dat snap je wel: kun je soms hebben in de klas. Als iemand die heel slecht is in wiskunde een 6 heeft, dan denk je bij jezelf: als hij al een 6 heeft, nou dan zal ik toch zeker wel een voldoende hebben. Als met gym je een oefening moet doen om iets hoog aan te raken en het kleinste meisje van de klas kan er al bij, dan denk je, nou dan moet ik e toch zeker bij kunnen. Dat principe. Als die onrechtvaardige rechter al doet wat die weduwe vraagt, dan zal God toch zeker doen wat Zijn gelovigen vragen. Als die onrechtvaardige rechter die om God noch gebod geeft, zich van God of mens niks aantrekt dan toch zegt: ik maak haar zaak tot de mijne, want anders doet ze me nog wat, dan zal God toch zeker de zaak van Zijn gelovigen tot de Zijne maken. Want God is rechtvaardige Rechter. Die Zijn gelovigen liefheeft, Die hun Vader is, dan zal Hij toch zeker hun zaak en gebed aannemen. Ja, hoe durf je te denken dat Hij niet zal doen, dat Hij nog slechter is dan zo'n man die om God noch gebod geeft. Hoe kun je dat van Hem denken? Dat is de andere kant.

En dat zei Jezus daartoe strekkende dat men altijd bidden moet en niet vertragen. Want dat laatste gebeurt zomaar, vertragen in gebed. Omdat het zolang duurt en niet lijkt te helpen. Vergeefs lijkt. Want dan kan dat zomaar gebeuren. Als je bidden niet lijkt aan te komen, je verslapt. Moedeloos geworden. In regelmaat. Je vergeet het wel eens een keer. Je slaat het een keer over. Je verslapt in vurigheid. Je noemt het nog wel, maar de drang is eruit, de noodkreet is weg, het verlangen is er niet echt meer. Je verslapt in vertrouwen, je noemt het wel, maar niet met vertrouwen, je gaat meer niet uit van verhoring, de spankracht is eruit, het is van op hoop van zegen, baat het niet dan schaadt het niet. Maar dat moet niet. Opdat men altijd bidden moet en niet vertragen. Want het is niet vergeefs. Hoe kun je dat denken? zou God dan nog bruter zijn dan zo'n goddeloze rechter?

Hij zal recht doen aan Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem

roepen. Oei, maar daar schrik je van. Ja, zijn uitverkorenen zal Hij recht doen. Voor Zijn uitverkorenen zal Hij het opnemen. Maar wie is dat? Ben ik dat? Let erop hoe het er staat. Twee kanten van dezelfde zaak. Van de medaille. Zijn uitverkorenen, dat is de achterkant. Die dag en nacht tot Hem roepen, dat is de voorkant. Dat zijn precies dezelfde mensen. Die dag en nacht tot Hem roepen. Dat is de voorkant. Hem roepen, te hulp roepen. Dat Hij Zijn beloften vervult. Zijn beloften voor al Zijn verbondskinderen. Ik zal u als Vader verzorgen. Ik zal u als Zoon verlossen. Ik zal u als Geest vernieuwen. En je gaat roepen. Nee, je begint niet te weten: ik ben (uit)verkoren, maar verloren. Niet dat ik verkoren ben, maar verloren ben. Zo verloren dat ik ga roepen tot God. Vervul Uw belofte. Daarin is heil, daarin is redding, daarin is uitkomst. Dat is de voorkant: roepen tot God, steeds weer. En dat blijft zo. Als ik Zijn kind ben: belaagd, bedreigd: roepen tot God. Als deze weduwe. Dat is de voorkant. En de achterkant is: uitverkoren. Eer u Mij riep, riep Ik u. Eer u Mij zocht, zocht Ik u. Eer u mij liefhad, had Ik u lief. Uitverkoren. De achterkant van de medaille. Juist de uitverkorenen roepen tot God. Zijn als weduwen hulpeloos en bestreden. Maar roepend tot God.

God zal horen. Op Zijn tijd. Soms na lang wachten. Om Christus wil. Hij riep tot God en werd niet verhoord. Hem werd geen rechtgedaan. God nam het niet voor Hem op. Toen de duivel hem zeer bedroefd maakte en ten dode toe beangst. Hij bad me sterke roeping en tranen, maar God hoorde niet. Nam het niet voor Hem op. Hij, de Rechtvaardige, werd niet gehoord en verlost. Hij, als Borg en Middelaar van de uitverkorenen, kreeg wat de tegenpartij wilde: de straf, de nederdaling ter hel, de Godverlatenheid. Als Borg van Zijn Kerk. En daarom heeft God het voor Hem opgenomen toen Hij in het graf was. God heeft Hem opgewekt ten derde dage. Als Hoofd van Zijn Kerk, als Hoofd van alle uitverkorenen. God heeft Hem verlost. Aan satan ontheven. Het eeuwige leven geschonken. Het oordeel ligt achter Hem, voorgoed. God openbaart Hem Zijn volle gunst, voor eeuwig. God laat de duivel nooit meer toe bij Hem te kunnen komen. Als Hoofd van Zijn Kerk heeft Hij het al gekregen ten volle. Maar als Hoofd, dwz.: al de Zijnen krijgen het ook. Ze hebben het al in de belofte en in hun Hoofd. En ze krijgen het bij stukjes en beetje in dit leven en ten volle in het toekomstige. Hij zal hen zeker recht doen. Om Christus wil en als Christus en vanuit Christus. Zeker weten.

En dat merk je soms toch? Dat Hij verhoort. Op Zijn tijd. Dat Hij de duivel scheldt en laat wijken. Dat Hij beloften vervult. Dat Hij vrede

geeft in het hart. Dat Hij vertrouwen geeft. Hoop op de erfenis, liefde in het hart, verwachting voor je nageslacht, geloof dat verzekerdheid voelt. Hier en daar, dan en dan laat Hij er van blijken. Maar, het blijft altijd ten dele. Ten diepste zal het pas vervuld zijn als Hij komt. Dan is satan gescholden, de wederpartij onschadelijk gemaakt. Dan zal de weduwe bevrijd velrost zijn, bij haar Bruidegom verenigd. Dat blijft toch de diepste strekking van het gebed van de Kerk op aarde. Dat Hij komt om alles te vervullen! Zijn recht te laten gelden. Zijn Kerk te verheerlijken. Dat is de diepste spits van het gebed. Soms of vaak moet verdrukking dat eruit persen. Kijk, het geloof is als een flacon. Gevuld met verlangen naar de wederkomst. Als je in dat flacon knijpt dan komt er de vloeistof uit. Als er geknepen wordt door kruis en vervolging dan komt het eruit: het gebed om de wederkomst.

En daar gaat het om. Want Jezus zegt aan het eind: de Zoon des mensen als Hij komt zal Hij ook geloof, letterlijk: het geloof op aarde vinden? Kijk je kunt je wel eens afvragen: hoort God wel? Zal Hij wel horen? Maar Jezus zegt: dat is de vraag niet. Dat doet Hij zeker, maar de vraag is: wordt er wel geroepen? Want komen zal Hij. Dan zal Hij recht doen. Alle beloften voor Zijn kerk, de weduwe vervullen. Haar doen genieten al de beloften Gods in Christus Jezus. En de wederpartij buitensluiten. Uitwerpen. En allen die hem toebehoorden. Voor eeuwig recht doen: veroordelen. Wegwerpen. Hij zal horen en komen. Maar: is er dan ook geloof, dat geloof dat bidt om Zijn komst? Want dat is de kern van het ware geloof, het geloof waar het om gaat: het gebed dat God Zijn recht zal doen. Zichzelf aan Zijn Kerk bekend maakt, helemaal. Zijn Kerk laat regeren voor eeuwig. Dat geloof, dat bidt: Uw Koninkrijk kome, ja Heere Jezus, kom zelf als Koning.

Zal Hij dat geloof vinden?

Amen